Załącznik nr 1

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
oraz
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
dla GMINY KRZESZOWICE na lata 2022 – 2025

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzeszowice na lata 2022 – 2025 określa priorytetowe kierunki działań związanych z profilaktyką i rozwiazywaniem problemów uzależnień oraz jest kontynuacją i uzupełnieniem działań realizowanych w Gminie Krzeszowice w latach poprzednich.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzeszowice na lata 2022 – 2025 obejmuje zadania własne gminy wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dz.U. z 2021 r., poz. 1119 z późniejszymi zmianami) oraz z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity, Dz.U. z 2020 r., poz.2050 z późniejszymi zmianami).
Zgodnie z art. 4^1 ustęp 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizacja zadań własnych gminy, prowadzona jest w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Tym samym gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wzbogacono o ważny element aktualnych problemów społecznych jakimi są uzależnienia behawioralne.

Zgodnie z art. 4^1 ustęp 2a. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących - wynika to z art.10 ust. 2a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Główne akty prawne

- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późniejszymi zmianami);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 2050 z późniejszymi zmianami);
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 183 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025, zwanego dalej NPZ (Dz.U.2021 r., poz.642).

Postanowienia ogólne

Ilekroć w niniejszym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest mowa o:

Programie lub Gminnym Programie – rozumie się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzeszowice na lata 2022 – 2025;
Problemach uzależnień – rozumie się przez problemy alkoholowe, narkomanii, uzależnień behawioralnych;
Profilaktyce uzależnień – rozumie się przez profilaktykę alkoholową, narkomanii, uzależnień behawioralnych;
Komisji lub GKRPA – rozumie się Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ROZDZIAŁ I.
CELE GŁÓWNE PROGRAMU

1. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania;
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów alkoholowych aktualnie występujących i zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu - zmniejszenie degradacji zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej osób oraz rodzin ponoszących skutki nadużywania alkoholu;
3. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z problemem uzależnienia poprzez pomoc w sytuacji deklaracji powrotu do zdrowego stylu życia;
4. Osiągnięcie zmiany w zachowaniu i w postawie mieszkańców gminy wobec problemów uzależnień i innych zachowań ryzykownych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży oraz rodziców (m.in. poprzez prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej).

ROZDZIAŁ II.
DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE KRZESZOWICE

Źródła diagnostyczne:

• Raport: SPOŁECZNA DIAGNOZA UCZNIÓW 2018 *Lustro raport lokalny.*

Badaniem objęto wszystkie szkoły podstawowe, uczniów klas V, VI, VII, VIII. Badanie było przeprowadzone anonimowo. Termin wykonania badania: grudzień 2018 rok.
Próba badawcza: klasy V i VI. Płeć: wszyscy. Próba badawcza: 276 uczniów.
Płeć: dziewczyny. Próba badawcza: 137 uczennic.
Płeć: chłopcy. Próba badawcza: 139 uczniów.
Próba badawcza: klasy VII i VIII. Płeć: wszyscy. Próba badawcza: 344 uczniów.
Płeć: dziewczyny. Próba badawcza: 162 uczennice.
Płeć: chłopcy. Próba badawcza: 182 uczniów.
Dane przedstawiono w procentach.

• Badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów ze szkół podstawowych z terenu Gminy Krzeszowice uwzględniające czynniki ryzyka i czynniki chroniące - dane ze szkół za rok szkolny: 2019/2020 i 2020/2021.
• Coroczna diagnoza - sprawozdanie z realizacji Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2020 rok oraz baza danych ze sprawozdań z lat poprzednich pochodzących z Urzędu Miejskiego, a także z innych instytucji współpracujących.
• Coroczna diagnoza - raport z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za 2020 rok oraz baza danych ze sprawozdań z lat poprzednich pochodzących z Urzędu Miejskiego, a także z innych instytucji współpracujących.

Coroczne diagnozy dodatkowo uzupełniono o dane za 2021 rok.

1. Raport: SPOŁECZNA DIAGNOZA UCZNIÓW 2018 Lustro raport lokalny

Najważniejsze problemy badawcze

Alkohol

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy					
Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w mie-siącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pił piwo	75.72	10.51	4.35	2.54	2.54	4.35
pił wino	86.96	5.8	2.17	1.81	1.09	2.17
pił wódkę	86.23	5.8	2.9	2.17	0.72	2.17
pił szampana	77.17	11.96	2.54	3.26	1.81	3.26
pił drinka	82.61	7.25	4.35	1.81	1.81	2.17

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy					
Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w mie-siącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pił piwo	60.47	14.53	7.85	4.65	6.69	5.81
pił wino	75.58	10.17	3.49	3.2	2.91	4.65
pił wódkę	72.67	9.88	4.94	2.62	4.36	5.52
pił szampana	66.57	16.57	5.52	2.91	3.49	4.94
pił drinka	75.87	8.72	4.65	2.33	3.49	4.94

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy					
Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w mie-siącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
wypiłe(a)ś piwo	89.13	6.88	0.72	0	0	3.26
wypiłe(a)ś wino	93.84	2.9	0.36	0	0	2.9
wypiłe(a)ś wódkę	96.01	0.36	0.72	0	0	2.9
wypiłe(a)ś szampana	80.8	12.32	1.81	0.36	0.36	4.35
wypiłe(a)ś drinka	94.93	1.09	0.36	0.36	0.36	2.9

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy					
Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
wypiłe(a)ś piwo	79.94	10.76	3.2	1.45	0.87	3.78
wypiłe(a)ś wino	87.79	5.81	1.45	1.16	0.58	3.2
wypiłe(a)ś wódkę	84.88	6.4	2.03	1.74	1.16	3.78
wypiłe(a)ś szampana	75	16.86	2.03	0.87	1.74	3.49
wypiłe(a)ś drinka	87.5	5.52	1.45	1.45	0.58	3.49

Problem	**Cel**	**Działanie**	**Wskaźniki**
Picie alkoholu z różną częstotliwością przez dzieci w klasach V, VI, VII, VIII.	Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży sięgających po alkohol w tak młodym wieku. Uświadomienie dzieciom i młodzieży zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu. Kształtowanie pozytywnych postaw prospołecznych wśród młodych ludzi – praca na wartościach. Wzmacnianie roli rodziców i ich uważności w wychowaniu dzieci.	Edukacja - programy rekomendowane, szkolenia, warsztaty dla młodzieży. Szkolenia dla rodziców wzmacniające ich kompetencje i uważność rodzicielską.	Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży pijących alkohol.

Przemoc

Jak często jesteś świadkiem przemocy fizycznej kierowanej do Twoich koleżanek lub kolegów?

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy	**Dziewczynki**	**Chłopcy**
Codziennie	7.61	2.19	12.95
Kilka razy w tygodniu	14.13	11.68	16.55
Mniej więcej raz na tydzień	8.33	7.3	9.35
Kilka razy w miesiącu	9.78	10.22	9.35
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	18.12	16.79	19.42
Wcale	42.03	51.82	32.37

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	16.57	9.26	23.08
Kilka razy w tygodniu	11.63	7.41	15.38
Mniej więcej raz na tydzień	5.81	4.94	6.59
Kilka razy w miesiącu	6.98	8.02	6.04
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	23.26	28.4	18.68
Wcale	35.76	41.98	30.22

Jak często jesteś świadkiem przemocy emocjonalnej/psychicznej kierowanej do Twoich koleżanek lub kolegów?

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	10.51	3.65	17.27
Kilka razy w tygodniu	14.13	16.06	12.23
Mniej więcej raz na tydzień	9.06	5.11	12.95
Kilka razy w miesiącu	5.43	3.65	7.19
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	18.48	24.09	12.95
Wcale	42.39	47.45	37.41

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	16.28	9.26	22.53
Kilka razy w tygodniu	13.95	14.81	13.19
Mniej więcej raz na tydzień	7.85	8.02	7.69
Kilka razy w miesiącu	8.72	6.79	10.44
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	20.35	25.93	15.38
Wcale	32.85	35.19	30.77

Problem	Cel	Działanie	Wskaźniki
Uczniowie klas V, VI, VII i VIII są świadkami przemocy fizycznej, emocjonalnej/psychicznej kierowanej do ich koleżanek lub kolegów. Zdarzenia te występują z różną częstotliwością i nasileniem.	Nabycie przez uczniów wiedzy na temat konstruktywnego rozwiązywania problemów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych bez używania przemocy wobec innych osób. Wzmacnianie roli rodziców w wychowaniu dzieci, m.in. poprzez dawanie przykładów własnym zachowaniem.	Edukacja - programy rekomendowane, szkolenia, warsztaty dla dzieci i młodzieży. Szkolenia rodziców wzmacniające kompetencje i uważność rodzicielską.	Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży doznających przemocy.

Papierosy, marihuana, dopalacze

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy					
Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
palił papierosa	73.91	10.51	2.54	2.54	3.62	6.88
palił marihuanę	96.01	0.72	0	0.36	0.36	2.54
zażywał dopalaczy	95.65	1.09	0.36	0	0.36	2.54

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy					
Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
palił papierosa	51.74	19.48	7.85	5.52	6.1	9.3
palił marihuanę	87.21	4.36	1.16	0.58	2.33	4.36
zażywał dopalaczy	90.99	1.45	0.87	1.45	1.16	4.07

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy					
Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)eś papierosa	93.48	2.9	0	0	0.36	3.26
zapalił(a)eś marihuanę	96.38	0.36	0	0	0.36	2.9
zażyłe(a)ś dopalaczy	96.74	0.36	0	0	0	2.9

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy					
Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)eś papierosa	85.17	7.27	1.45	0.58	1.45	4.07
zapalił(a)eś marihuanę	93.31	2.03	0	0.29	0.58	3.78
zażyłe(a)ś dopalaczy	95.35	0.58	0.58	0.29	0.58	2.62

Problem	Cel	Działanie	Wskaźniki
Uczniowie w ciągu 12 miesięcy widzieli kogoś ze swoich rówieśników, kto codziennie palił papierosy. W grupie klas V i VI było to prawie 7 % uczniów, którzy byli świadkami takiej sytuacji, natomiast w grupie klas VII i VIII było to 9,3 % badanej młodzieży. Młodzież pali papierosy, marihuanę i zażywa dopalacze. Młodzież ma dostęp do papierosów, marihuany i dopalaczy.	Ograniczenie dostępności młodzieży do środków psychoaktywnych. Kształtowanie pozytywnych postaw prospołecznych wśród młodych ludzi - praca na wartościach. Wzmacnianie roli rodziców w wychowaniu dzieci, praca na wartościach.	Programy rekomendowane, edukacja młodzieży, rodziców i nauczycieli. Działanie właściwych służb mundurowych. Szkolenia dla sprzedawców wyrobów tytoniowych. Zaangażowanie lokalnych mediów.	Zmniejszenie liczby młodzieży mających dostęp i sięgających po środki psychoaktywne.

Napoje energetyzowane lub funkcjonalne

Jak często spożywasz napoje energetyzowane lub funkcjonalne, zawierające kofeinę, wyciąg z guarany lub różne witaminy, magnez (np. Red Bull, Tiger, Be Power, Oshee, 4 Motive, Powerade, itp.)?

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	3.26	0.73	5.76
Kilka razy w tygodniu	5.8	2.19	9.35
Mniej więcej raz na tydzień	7.97	2.19	13.67
Kilka razy w miesiącu	8.33	6.57	10.07
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	21.01	22.63	19.42
Wcale	53.62	65.69	41.73

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	6.4	3.09	9.34
Kilka razy w tygodniu	10.76	9.26	12.09
Mniej więcej raz na tydzień	8.72	4.94	12.09
Kilka razy w miesiącu	11.63	10.49	12.64
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	20.93	19.75	21.98
Wcale	41.57	52.47	31.87

Problem	Cel	Działanie	Wskaźniki
Spożywanie przez uczniów napojów energetyzowanych lub funkcjonalnych, zawierających kofeinę, wyciąg z guarany lub różne witaminy, magnez (np. Red Bull, Tiger, Be Power, Oshee, 4 Motive, Powerade, itp.). W kategorii „Wszyscy" około 20% badanych uczniów spożywa ww. napoje raz w miesiącu lub rzadziej. Niepokojący jest fakt, że w klasie VII i VIII kilka razy w tygodniu lub kilka razy w miesiącu ww. napoje spożywa ok. 11% uczniów.	Nabycie przez dzieci rodziców i nauczycieli wiedzy na temat szkodliwości spożywania napojów energetyzowanych lub funkcjonalnych, zawierających kofeinę, wyciąg z guarany itp. (np. Red Bull, Tiger, Be Power, Oshee 4 Motive, Powerade itp.). Wzmacnianie postaw rodzicielskich – praca na wartościach i dobrych przykładach.	Edukacja rodziców, uczniów, nauczycieli np. szkolenia, warsztaty.	Zmniejszenie liczby młodzieży spożywających napoje energetyzowa-ne lub funkcjonalne, itp.

Granie w gry, korzystanie z internetu, smartfona

Jak często grasz w grę na komputerze lub konsoli do gier?

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	27.17	13.14	41.01
Kilka razy w tygodniu	25.72	21.17	30.22
Mniej więcej raz na tydzień	13.41	15.33	11.51
Kilka razy w miesiącu	10.87	14.6	7.19
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	11.59	18.98	4.32
Wcale	11.23	16.79	5.76

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	27.03	4.94	46.7
Kilka razy w tygodniu	20.93	10.49	30.22
Mniej więcej raz na tydzień	10.76	12.35	9.34
Kilka razy w miesiącu	4.65	6.17	3.3
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	16.86	32.1	3.3
Wcale	19.77	33.95	7.14

Problem	Cel	Działanie	Wskaźniki
Granie w gry na komputerze lub konsoli do gier przez uczniów w kategorii „Wszyscy" i „Codziennie" dla klas V i VI, VII i VIII wynosi ponad 27 %. Przy tych wynikach badań zaznaczyć jednak należy, że dane dotyczące dziewcząt i chłopców są w tym przypadku bardzo rozbieżne	Przekazanie rodzicom wiedzy o skutkach zagrożeń zdrowotnych wynikających z uzależnień behawioralnych.	Edukacja rodziców i ich dzieci oraz nauczycieli	Zmniejszenie liczby młodzieży grających codziennie lub kilka razy w tygodniu w gry

– jak pokazuje badanie to chłopcy w klasach od V-VIII spędzają najwięcej czasu w wirtualnym wymiarze (powyżej 40 %), a Internet towarzyszy połowie badanym uczniom (głównie chłopcom) niemal codziennie. Granie w gry na komputerze lub konsoli do gier przez uczniów w kategorii „Wszyscy" i „kilka razy w tygodniu" dla klas V i VI wynosi 25,72%, dla klas VII i VIII wynosi ponad 20,93 %. Natomiast granie w gry na komputerze lub konsoli do gier przez uczniów w kategorii „Chłopcy" i „kilka razy w tygodniu" dla chłopców klas V i VI wynosi 25,72 %, natomiast dla chłopców klas VII i VIII wynosi 20,93%. Problemem jest także granie w gry na komputerze lub konsoli przez dziewczyny codziennie i kilka razy w tygodniu.	Wzmacnianie kompetencji i roli wychowawczej rodziców m.in. praca na wartościach, wspólne spędzanie wolnego czasu z dziećmi. Przekazanie uczniom wiedzy o zagrożeniach zdrowotnych wynikających z uzależnienia od gier. Pokazanie - głównie przez rodziców - alternatyw na spędzanie wolnego czasu.		na komputerze lub konsoli do gier. Zwiększenie przez rodziców i dzieci wiedzy na temat zagrożeń zdrowotnych wynikających z uzależnienia od komputera.

Jak często grasz w grę na smartfonie lub tablecie?

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy	**Dziewczynki**	**Chłopcy**
Codziennie	39,13	35,77	42,45
Kilka razy w tygodniu	34,06	33,58	34,53
Mniej więcej raz na tydzień	9,06	9,49	8,63
Kilka razy w miesiącu	6,52	10,22	2,88
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	5,07	4,38	5,76
Wcale	6,16	6,57	5,76

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy	**Dziewczynki**	**Chłopcy**
Codziennie	45,64	45,68	45,6
Kilka razy w tygodniu	20,93	18,52	23,08
Mniej więcej raz na tydzień	8,43	8,64	8,24
Kilka razy w miesiącu	9,01	9,88	8,24
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	6,69	8,02	5,49
Wcale	9,3	9,26	9,34

Problem	Cel	Działanie	Wskaźniki
Granie w gry na smartfonie lub tablecie przez uczniów w kategorii „Wszyscy” i „Codziennie” dla klas V i VI wynosi ponad 39 %, natomiast dla klas VII i VIII wynosi ponad 45 %. Prawie Co drugi badany uczeń codziennie gra wykorzystując do tego tablet lub smartfon. Wysokie wskaźniki dotyczą także wykorzystania przez uczniów ww. urządzeń do gry kilka razy w tygodniu i dotyczy to zarówno dziewcząt jak i chłopców (w wynikach niewielkie różnice procentowe).	Przekazanie rodzicom wiedzy o skutkach zagrożeń zdrowotnych wynikających z uzależnień behawioralnych. Wzmacnianie kompetencji i roli wychowawczej rodziców m.in. praca na wartościach, wspólne spędzanie wolnego czasu z dziećmi. Przekazanie uczniom wiedzy o zagrożeniach zdrowotnych wynikających z uzależnienia od gier. Pokazanie - głównie przez rodziców - alternatyw na spędzanie wolnego czasu.	Edukacja rodziców i ich dzieci oraz nauczycieli.	Zmniejszenie liczby młodzieży grających codziennie lub kilka razy w tygodniu w gry na komputerze lub konsoli do gier. Zwiększenie przez rodziców i dzieci wiedzy na temat zagrożeń zdrowotnych wynikających z uzależnienia od komputera.

2. Badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów ze szkół podstawowych z terenu Gminy Krzeszowice uwzględniające czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

Dane ze szkół za rok szkolny: 2019/2020 (1 szkoła) i 2020/2021 (12 szkół).
W badaniu wzięły udział wszystkie szkoły podstawowe, jedna ze szkół przedstawiła wyniki badań tylko w formie opisowej, co znalazło swój wydźwięk w części z opisów pod tabelami.

CZYNNIKI RYZYKA:

Nazwa czynnika ryzyka	Tak, występuje Liczba szkół	Nie występuje Liczba szkół
Zaburzone relacje z rówieśnikami	9	3
Niespójne praktyki wychowawcze rodziców	8	4
Nadużywanie alkoholu w rodzinie	7	5
Niska motywacja ucznia do osiągnięć	10	2

Inne najistotniejsze czynniki ryzyka nie ujęte powyżej w tabeli (dodatkowe opisy ze szkół):
łatwiejszy dostęp dzieci do sieci, uzależnienie od Internetu, telefonu, gier komputerowych, niewłaściwe nawyki żywieniowe, nieumiejętność organizowania przez uczniów czasu wolnego, cyberprzemoc, wysoki poziom lęku społecznego przed powrotem do nauki stacjonarnej, nadużywanie urządzeń elektronicznych, zbyt duża liczba godzin przed komputerem, rodzina niepełna lub zrekonstruowana, nieumiejętność radzenia sobie ze stresem, niepowodzeniem, złością, pierwsze eksperymenty z używkami, izolacja społeczna w czasie pandemii.

CZYNNIKI CHRONIĄCE:

Nazwa czynnika chroniącego	Tak, występuje Liczba szkół	Nie występuje Liczba szkół
Właściwe relacje z rówieśnikami	11	1
Spójne praktyki wychowawcze rodziców	10	2
Monitorowanie zachowań dzieci przez rodziców	12	-
Pozytywny stosunek ucznia do nauki w szkole	12	-

Inne najistotniejsze czynniki chroniące nie ujęte powyżej w tabeli to: współpraca z podmiotami zewnętrznymi wspierającymi działania wychowawcze i profilaktyczne, zaangażowanie rodziców w życie szkoły, mało liczne klasy a przez to szybsza identyfikacja problemów, poczucie przynależności do szkoły, silna więź rodziców i dzieci prowadzona na terenie szkoły, zajęcia pozalekcyjne, które angażują dzieci, dodatkowe zajęcia rozwijające pasje i zainteresowania i konstruktywne zachowania, pomoc i wsparcie rodziców, dziadków.

Problem	Cel	Działanie	Wskaźniki
Jako występujący czynnik ryzyka 9 szkół wskazało zaburzone relacje z rówieśnikami, 8 szkół wskazało na niespójne praktyki wychowawcze rodziców, 7 na nadużywanie alkoholu w rodzinie, 10 szkół wskazało niską motywację ucznia do osiągnięć. Część opisowa czynników ryzyka wskazuje na ważne problemy uczniów - w szczególności problemem jest izolacja społeczna w czasie pandemii Covid 19, lęk społeczny uczniów przed powrotem do nauki stacjonarnej, nadużywanie urządzeń elektronicznych.	Wzmacnianie relacji koleżeńskich opartych na wzajemnym szacunku w kręgu rówieśniczym i poza nim. Wzmacnianie kompetencji i roli wychowawczej rodziców. Spójne praktyki wychowawcze rodziców. Pozytywny stosunek ucznia do nauki w szkole. Wzmocnienie i wsparcie psychiczne uczniów. Wzmocnienie i wsparcie psychiczne rodziców i nauczycieli.	Edukacja rodziców i ich dzieci, m.in. poprzez szkolenia, warsztaty. Praca warsztatowa/ szkoleniowa skupiona na wzmocnieniu psychicznym uczniów. Wsparcie rodziców, nauczycieli.	Zmniejszenie liczby młodzieży, która ma zaburzone relacje z rówieśnikami. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców. Redukcja lęku, redukcja poczucia izolacji.

3. Diagnoza na podstawie sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2020 rok oraz bazy danych ze sprawozdań z lat poprzednich pochodzących z Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach.
Dodatkowo: dane za 2021 rok.

Dostępność napojów alkoholowych na terenie Gminy Krzeszowice

Na poziomie lokalnym to rada gminy podejmuje uchwały w zakresie ograniczania dostępności alkoholu poprzez: limitowanie zezwoleń na sprzedaż (detal) i podawanie napojów alkoholowych (gastronomia), określenie zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz możliwość wprowadzenia ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.
W dniu 9 marca 2018 roku weszła w życie ustawa nowelizująca ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W związku z tą nowelizacją Rada Miejska w Krzeszowicach podjęła *Uchwałę Nr XLVI/566/2018 Rady Miejskiej w Krzeszowicach z dnia 28 czerwca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Krzeszowice.*

Maksymalna liczba zezwoleń do spożycia poza miejscem sprzedaży:
a) 100 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
b) 100 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
c) 100 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu.

Maksymalna liczba zezwoleń do spożycia poza miejscem sprzedaży do spożycia w miejscu sprzedaży:
a) 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
b) 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
c) 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu.

Podejmując ww. uchwałę uwzględniono zapisy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dotyczące ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz struktury ich spożywania - uregulowano m.in. limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez ustawowe wprowadzenie obowiązku określenia liczby zezwoleń na sprzedaż alkoholu do 4,5% oraz na piwo – zarówno w przypadku placówek handlowych (do spożycia poza miejscem sprzedaży), jak i w przypadku lokali gastronomicznych (do spożycia w miejscu sprzedaży). Warto zaznaczyć, że liczba punktów sprzedaży na sprzedaż alkoholu do 4,5% oraz na piwo do czerwca 2018 roku nie była limitowana. Odpowiednia uchwała podjęta w czerwcu 2018 roku wprowadziła limity.
Rada Miejska w Krzeszowicach *Uchwałą Nr XLVI/567/2018 Rady Miejskiej w Krzeszowicach z dnia 28 czerwca 2018 roku w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Krzeszowice miejsc*

sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określiła także zasady usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych – m.in. określono katalog obiektów chronionych i wyznaczono odległość usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych od tych obiektów. Do ww. Uchwały wprowadzono zmianę *Uchwałą Nr XV/167/2019 Rady Miejskiej w Krzeszowicach z dnia 31 października 2019 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XLVI/567/2018 Rady Miejskiej w Krzeszowicach z dnia 28 czerwca 2018 roku w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Krzeszowice miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych* - zmiana dotyczyła chronionych obiektów sportowych od których powinna być zachowana właściwa odległość - podjęto uchwałę, że powinny to być przyszkolne obiekty sportowe.
Ww. uchwały skonsultowano z jednostkami pomocniczymi gminy.

Dane z Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach z Referatu Przedsiębiorczości i Innowacji - stan na 31.12.2021 rok.

Liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	**Rok 2019**	**Rok 2020**	**Rok 2021**
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	78	78	77
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	15	15	14
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	67	69	70
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	11	11	10

Diagnoza wskaźników ze sprawozdania rocznego z realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Gminy Krzeszowice - opracowanie na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach - Punktu Konsultacyjnego "Pierwszy Kontakt".

Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom/koordynator Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt" udzieliła łącznie konsultacji osobistych i telefonicznych:

Rok	**Problemy alkoholowe, w tym: osoby z problemem alkoholowym, uzależnione, współuzależnione, dorosłe dzieci alkoholików, osoby doświadczające przemocy, osoby stosujące przemoc. Liczba konsultacji łącznie:**	**Sprawy rodzinne, w których istotną rolę odgrywa problemem alkoholowy i/lub przemoc. Liczba konsultacji łącznie:**	**Inne (pedagodzy, kuratorzy, kampanie społeczne, kontakty z policją, szkołami, informacje o pracy punktu, ustalanie terminów do specjalistów itp.). Liczba konsultacji łącznie:**	**OGÓŁEM:**
2019	113	17	60	190
2020	106	10	52	168
2021	100	12	37	149

Instruktor terapii uzależnień:

Rok	Prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych trzeźwiejących - liczba spotkań/ średnia liczba osób	Liczba konsultacji indywidualnych, w tym: osoby współuzależnione lub osoby, u których w rodzinach występuje problem alkoholowy	Liczba konsultacji indywidualnych, w tym: osoby z problemem alkoholowym, osoby uzależnione i uzależnione trzeźwiejące
2019	42 spotkania (w tym: 3 spotkania integracyjne), 10 - średnia liczba osób uczestnicząca w spotkaniu	1	25
2020	30 dyżurów bezpośrednich, 8 - średnia liczba osób uczestnicząca w spotkaniu bezpośrednim. 9 – dyżurów telefonicznych, 9 - średnia liczba osób konsultowana telefonicznie na 1 dyżurze	0	17
2021	37 dyżurów bezpośrednich, 9 - średnia liczba osób uczestnicząca w spotkaniu bezpośrednim. 4 – dyżury telefoniczne, 7 - średnia liczba osób konsultowana telefonicznie na 1 dyżurze	0	0

Psycholog:

ROK	Osoby z rodzin z problemem alkoholowym, w tym osoby doświadczające przemocy domowej	Osoby doświad-czające przemocy domowej	Osoby dorosłe z problem uzależnie-nia	Osoby z syndromem DDA	Rodzice z problemami wychowawczymi	Osoby w kryzysie	OGÓŁEM
2019 liczba osób	10	1	5	2	0	0	17
2019 liczba konsultacji	29	1	24	2	0	0	55
2020 liczba osób	5	2	6	0	1	0	14
2020 liczba konsultacji	9	3	16	0	1	0	29
2021 liczba osób	6	3	4	0	2	0	15
2021 liczba konsultacji	16	12	23	0	6	0	57

Prawnik

Rok	Liczba osób przyjętych, w rodzinach których występuje problem alkoholowy i/lub problem przemocy	Ogółem konsultacji
2019	36	36
2020	4	4
2021	2	3

Rok 2020/2021 przyniósł zmianę w wielkości wskaźników w porównaniu do roku 2019, co spowodowane było pandemią COVID-19 i koniecznością dostosowania działalności punktu do reżimu sanitarnego. Niemniej jednak biorąc pod uwagę ciągłe zainteresowanie ofertą punktu zasadne jest utrzymanie działań konsultacyjnych i pomocowych w ww. przedstawionych obszarach.

4. Diagnoza na podstawie raportu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za 2020 rok oraz bazy danych z raportów z lat poprzednich pochodzących z Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach. Dodatkowo: dane za 2021 rok.

Koordynator punktu konsultacyjnego konsultowała:

Rok	Osoby eksperymentujące z narkotykami lub osoby z rodziny w której występuje problem narkomanii - liczba konsultacji
2019	7
2020	6
2021	7

Liczba osób zgłaszających się do Punktu Konsultacyjnego "Pierwszy Kontakt" z problemem narkomanii jest niewielka. Nie oznacza to jednak, że problem narkomanii w Gminie Krzeszowice nie istnieje. Rodzice najczęściej zauważają problem po jakimś czasie, jak dziecko eksperymentuje z narkotykami lub już bierze. Dlatego należy kontynuować działania z zakresu profilaktyki uzależnień o charakterze wychowawczym, edukacyjnym i informacyjnym. Koordynator punktu konsultowała zarówno osoby dorosłe z problemem narkomanii, jak i rodziców dzieci eksperymentujących z narkotykami.
Rodzinom i osobom z problemem problem narkomanii proponuje się skorzystanie z konsultacji psychologicznej i prawnej w Punkcie Konsultacyjnym „Pierwszy Kontakt”. Jak pokazują statystyki zgłaszające się osoby nie zawsze wykazują gotowość w sięgnięciu po pomoc pomimo proponowanej im możliwości skorzystania z oferty punktu.

Psycholog – w ostatnich trzech latach (2019-2021) nie skorzystano z konsultacji i pomocy psychologicznej w tym zakresie.
Prawnik – w ostatnich trzech latach (2019-2021) nie skorzystano z pomocy prawnej w tym zakresie.

Komisariat Policji w Krzeszowicach - liczba przestępstw przeciwko ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii w gminie Krzeszowice z art. 58 oraz art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczy: udzielania innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwianiu albo umożliwieniu ich użycia albo nakłanianiu do użycia takiego środka lub substancji

lub posiadaniu środków odurzających lub substancji psychotropowych (na podstawie danych z Komisariatu Policji w Krzeszowicach):

Rok	Liczba postępowań
2019	12 (osoby dorosłe 12, nieletnich 0)
2020	14 (osoby dorosłe 14, nieletnich 0)
2021	17 (osoby dorosłe 17, nieletnich 0)

ROZDZIAŁ III.
ZADANIA ZAPLANOWANE DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH oraz PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE KRZESZOWICE NA LATA 2022-2025.

Realizacja przez Gminę Krzeszowice zadań zawartych w Programie odbywać się będzie poprzez ich organizację, współpracę z innymi podmiotami, finansowanie lub współfinansowanie zadań, wsparcie merytoryczne - forma realizacji zależeć będzie od charakteru zadania.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Planuje się, iż w/w zadanie realizowane będzie poprzez:

a) działalność informacyjną, konsultacyjną i edukacyjną,

b) właściwe pokierowanie osób zagrożonych uzależnieniem do placówek leczenia uzależnień celem diagnozy i ewentualnego podjęcia leczenia,

c) właściwe pokierowanie osób współuzależnionych i/lub doznających przemocy,

d) aktualizowanie bazy danych placówek zajmujących się leczeniem uzależnień i przekazywanie danych osobom zainteresowanym,

e) lokalnie: działalność Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt", grup samopomocowych, Krzeszowickiego Centrum Zdrowia, m.in. Poradni Zdrowia Psychicznego.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Planuje się, że pomoc świadczyć będą:

a) koordynator Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt" – osoba pierwszego kontaktu, będąca jednocześnie Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom,

b) certyfikowany instruktor terapii uzależnień,

c) konsultant ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

d) psycholog,

e) prawnik.

W/w pomoc świadczyć mogą także inne osoby posiadające odpowiednie przygotowanie do pracy w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy czy innych zachowań ryzykownych (np. specjalista ds. pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, itp.).

Pomoc w Punkcie Konsultacyjnym „Pierwszy Kontakt” będzie realizowana w formie konsultacji indywidualnych, konsultacji par lub grupowych (np. rodzin), w formie grup wsparcia dla osób uzależnionych trzeźwiejących i ich rodzin lub w innej formie – w zależności od faktycznych potrzeb. Planuje się, że działania punktu konsultacyjnego obejmować będą obszar problematyki uzależnień, przemocy czy innych zachowań ryzykownych.
Pomoc świadczona w Punkcie Konsultacyjnym „Pierwszy Kontakt” jest nieodpłatna i anonimowa.
W ramach Programu realizowana i finansowana będzie obsługa i utrzymanie Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt” (m.in. opłaty za media, sprzątanie, pomoc administracyjna do obsługi punktu, remonty, zakup wyposażenia np. zakup materiałów biurowych, gospodarczych, i itp.). Z Programu możliwe będzie ponoszenie wydatków związanych z adaptacją i wyposażeniem pomieszczeń na potrzeby Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt”.
Gmina Krzeszowice może nieodpłatnie udostępniać grupie Anonimowych Alkoholików (lub innym podmiotom samopomocowym działającym w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom/przemocy) pomieszczenia na spotkania grup - udostępnienie jest możliwe jeśli pozwalają na to warunki lokalowe.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Planuje się, iż w/w zadanie realizowane będzie poprzez:

a) udział samorządu lokalnego w kampaniach informacyjnych i edukacyjnych;

b) zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych i informacyjnych;

c) prowadzenie medialnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy

d) pracowanie, aktualizowanie i kolportaż materiałów informacyjnych lub/i edukacyjnych,

e) realizację pozalekcyjnego programu:

- opiekuńczo – wychowawczego,
- socjoterapeutycznego,
- prozdrowotnego,
- prospołecznego.

Adresaci pozalekcyjnego programu to dzieci i młodzież. W razie potrzeby istnieje możliwość: dożywiania, zakupu materiałów, wyposażenia miejsc do pracy na zajęciach. Zajęcia te mogą być uzupełnione np. warsztatami profilaktycznymi, wyjazdami do teatru, ściankę wspinaczkową, wyjazdami na basen, wycieczką, zajęciami rekreacyjnymi, sportowo – rekreacyjnymi, sportowymi i innymi zajęciami o podobnym charakterze;

f) realizację zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień lub zajęć o charakterze prozdrowotnym w formie sportowo – rekreacyjnej (np. w ramach Klubów Młodzieżowych);

g) organizowanie i finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów, prelekcji, konferencji, wykładów i innych form dokształcania i podnoszenia kwalifikacji, adresowanych w szczególności do osób działających w obszarze uzależnień, przeciwdziałania przemocy lub innych zachowań ryzykownych, itp.;

h) organizowanie i finansowanie szkoleń, warsztatów, prelekcji, konferencji, kursów, wykładów, itp. dla osób z problemem uzależnienia i współuzależnienia, osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz dla osób chcących poszerzyć swoją wiedzę o ww. problemach, osób zaangażowanych w pracę na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, itp.;

i) organizację i finansowanie wypoczynku letniego, zimowego, obozów, kilkudniowego wyjazdu lub innych form z programem z zakresu profilaktyki uzależnień - działania skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnienia, rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, rodzin nie radzących sobie wychowawczo, rodzin w których występuje przemoc domowa czy inne zachowania ryzykowne. Działania skierowane także do dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uniwersalnej;

j) integrację lokalnego społeczeństwa, w tym integrację rodzin, w szczególności tych rodzin, w których występuje problem uzależnień lub innych zachowań ryzykownych - działania realizowane min. poprzez włączanie mieszkańców gminy w realizację ogólnopolskich kampanii lub innych działań promujących życie wolne od nałogów, które to działania mogą zostać uzupełnione o organizację spotkań rekreacyjnych takich, jak: rajdy rowerowe, piesze wycieczki, koncerty, spotkania dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, organizację Dnia Dziecka, mikołajek, itp. (w tym np. zakup: poczęstunku, upominków, materiałów papierniczych, i innych niezbędnych materiałów do organizacji przedsięwzięć);

k) promocję zdrowego i bezalkoholowego stylu życia oraz zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez organizację imprez z zakresu profilaktyki uzależnień, które mogą być połączone z organizacją plenerowych spotkań, koncertów, działań sportowo - rekreacyjnych, happeningów, rajdów rowerowych i pieszych, konkursów profilaktycznych i innych o podobnym charakterze;

l) realizowanie Gminnego Programu w szkołach poprzez:

- przekazanie środków finansowych na działania z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy, m.in. warsztaty, szkolenia, konferencje dla uczniów, rodziców i nauczycieli, itp.;
- przekazanie środków finansowych na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć socjoterapeutycznych, opiekuńczo – wychowawczych, prozdrowotnych lub prospołecznych.

Ww. zajęcia mogą być wzbogacone formami rekreacji sportowo - ruchowej, zajęciami plastycznymi, kilkudniowym wyjazdem dla dzieci i młodzieży, itp.;

- współpracę ze szkołami w realizacji kampanii lub innych działań z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy, przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym;
- współpracę ze szkołami w zakresie pomocy psychospołecznej dla uczniów z rodzin z problemem uzależnień, przemocy lub innych zachowań ryzykownych - pomoc dla uczniów, rodziców, a także nauczycieli;
- spotkania pedagogów - raz w miesiącu lub w zależności od potrzeb, celem doskonalenia warsztatu pracy, wymiany doświadczeń, wzajemnej informacji;

- dostarczanie dla szkół materiałów informacyjno - edukacyjnych lub zakup przez szkoły tych materiałów w ramach środków przeznaczonych na profilaktykę uzależnień;
- przeprowadzenie diagnozy w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących;
ł) urządzenie, modernizację obiektów i tworzenie warunków do alternatywnego spędzania wolnego czasu celem propagowania modelu życia bez środków psychoaktywnych, w szczególności wzmacniania więzi na płaszczyźnie rodzic – dziecko;
m) wsparcie spotkań integracyjnych dla rodzin osób zdrowiejących, osób uzależnionych oraz osób uzależnionych trzeźwiejących, w tym finansowanie, współfinansowanie i pomoc w organizacji wyjazdu na różne spotkania trzeźwościowe;
n) badania, diagnozę oraz monitorowanie problemów społecznych, związanych z problemem uzależnienia, przemocy lub innych zachowań ryzykownych;
o) inne działania z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy wynikające z bieżącej analizy sytuacji i potrzeb.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Planuje się, iż w/w zadanie realizowane będzie poprzez:

a) udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym i innym podmiotom w zakresie reagowania na problemy uzależnień;
b) realizację programu z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w formie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania lub poza miejscem zamieszkania w ramach profilaktyki uniwersalnej i selektywnej - współfinansowanie zadania;
c) organizowanie i finansowanie szkoleń, warsztatów, prelekcji, konferencji, wykładów i innych form dokształcania i podnoszenia kwalifikacji związanych z tematyką z zakresu profilaktyki uzależnień, a także z innymi tematami, które mogą być pomocne dla osób pracujących z osobami z problemem uzależnień;
d) organizowanie Gminnej Imprezy Sportowej „Zachowaj Trzeźwy Umysł” - m.in. współpraca ze szkołami;
e) wspieranie działalności lokalnych grup Anonimowych Alkoholików oraz innych grup samopomocowych z terenu gminy Krzeszowice (m.in. wyjazdów i spotkań trzeźwościowych), a także współpraca z innymi grupami i podmiotami spoza terenu Gminy Krzeszowice propagującymi trzeźwość (współpraca ta może odbywać się np. poprzez merytoryczną wymianę doświadczeń, finansowanie wyjazdów osób z Gminy Krzeszowice na spotkania grup, zloty, itp.);
f) szkolenia/warsztaty itp. dla różnych podmiotów służące rozwiązywaniu problemów uzależnień, problemów przemocy;
g) współpracę ze szkołami - min. poprzez przekazanie środków finansowych dla szkół na działania z zakresu profilaktyki uzależnień;
h) przekazanie środków finansowych na umożliwienie wykonywania zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i rozwiazywaniu problemów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Planuje się, iż w/w zadanie realizowane będzie poprzez:

a) powiadomienie odpowiednich służb/podmiotów o naruszeniu przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

b) działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie:

- przestrzegania zasad i warunków korzystania przez placówki handlowe z zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych;
- opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Miejskiej dotyczącymi limitu punktów sprzedaży i ich lokalizacji.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej. *Planuje się, iż w/w zadanie realizowane będzie poprzez:*

m.in. prowadzenie pracy socjalnej z osobą uzależnioną i jej rodziną.

ROZDZIAŁ IV.
ZADANIA WYNIKAJĄCE Z NARODOWEGO PROGRAMU ZDROWIA NA LATA 2021 – 2025

Realizacja zadań odbywać się będzie poprzez ich organizację, współpracę z innymi podmiotami, finansowanie lub współfinansowanie zadań, wsparcie merytoryczne - forma realizacji zależeć będzie od charakteru zadania.

Profilaktyka i rozwiazywanie problemów alkoholowych

1. Promocja zdrowia - edukacja zdrowotna.

1.1. prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;

1.2. prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;

1.3. upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;

2. Szkolenie kadr:

2.1. kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznanie i krótka interwencja);

2.2. podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
2.3. rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień;
2.4. podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;

3. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa:
3.1. zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu;
3.2. poszerzanie i udoskonalanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu, w tym o programy ograniczania picia alkoholu, oraz popularyzowanie metod mających naukowo dowiedzioną skuteczność;
3.3. zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia;
3.4. wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
3.5. zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym;
3.6. podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;
3.7. reedukacja osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu;
3.8. zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci z FASD oraz ich opiekunów.

Przeciwdziałanie narkomanii

1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.
1.1. Działania informacyjne i edukacyjne:
a) prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia;
b) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie;

2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, w tym:

2.1. prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej;

2.2. szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatrzy, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych;

2.3. prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych (NSP), kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego;

3. Redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna.

3.1. Zwiększanie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych:

a) wspieranie realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP m.in. działalność edukacyjna, wsparcie społecznei socjalne)

b) zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia.

ROZDZIAŁ V.
GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. W ramach realizacji niniejszego Programu członkowie Komisji:

1.1. mogą podnosić kompetencje poprzez udział w szkoleniach/konferencjach/seminariach, itp.;

1.2. uczestniczą w postępowaniu sądowym;

1.3. realizują zadania wynikające ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity,Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

2. Rozliczenie kosztów podróży Komisji związanych z wyjazdem na szkolenie/konferencję, do sądu, itp. będzie wymagało przedłożenia:

2.1. oświadczenia o odbytym wyjeździe (dzień przejazdu, cel wyjazdu);

2.2. rachunku.

3. Koszty podróży wyliczone będą na podstawie posiadanych biletów najtańszego środka lokomocji lub w przypadku ich braku wyliczenie kosztów nastąpi na podstawie wyliczenia wartości kosztów najtańszego biletu przejazdu środkami komunikacji miejskiej;
3.1. Rozliczenie kosztów podróży przez osoby biorące udział w szkoleniu ma nastąpić niezwłocznie, nie dłużej jednak niż w ostatecznym terminie do 30 dni od ostatniego dnia szkolenia.

4. Praca Komisji odbywa się na posiedzeniach GKRPA w Punkcie Konsultacyjnym "Pierwszy Kontakt" lub w innym ustalonym miejscu i wynika ona z faktycznych potrzeb Komisji;
4.1. Ustala się, że miesięczny czas pracy jednego członka Komisji wynosił będzie do 12 godzin, a kwartalny czas pracy 1 członka Komisji nie przekroczy 36 godzin - w uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość przenoszenia godzin pracy członka komisji z danego miesiąca na miesiąc następny, ale tylko w obrębie jednego kwartału;
4.2. W sytuacjach ważnych lub pilnych liczba godzin pracy Komisji może ulec zwiększeniu – decyzja leży w gestii Przewodniczącego Komisji lub Zastępcy Przewodniczącego Komisji.

5. Ustala się wynagrodzenie członka Komisji w wysokości 50 złotych brutto za każdą pełną przepracowaną godzinę na danym posiedzeniu;
5.1. Przyjmuje się także możliwość rozliczeń członków Komisji za każde pełne przepracowane 30 minut na danym posiedzeniu GKRPA - wtedy płatność będzie wynosić 25 złotych brutto za każde pełne 30 minut pracy w Komisji;
5.2. Nie jest możliwe jakiekolwiek sumowanie dodatkowych minut z posiedzeń Komisji poza w/w czasem pracy;
5.3. Do członka Komisji należy dopilnowanie ustalonego limitu godzin, tj. członek Komisji nie może w danym kwartale przekroczyć limitu godzin ogólnie na niego przypadających tj. 36 godzin, za wyjątkiem zapisu w punkcie 4.2.

6. Podstawą do ubiegania się o wypłatę wynagrodzenia przez członka Komisji jest:
a) udokumentowanie pracy w postaci podpisanego protokołu z posiedzenia Komisji,
lub
b) podpisany protokół z zaopiniowania miejsca sprzedaży napojów alkoholowych,
z jednoczesnym (w obu przypadkach) złożeniem podpisu na liście obecności wraz z zaznaczeniem, w jakich godzinach odbywała się praca i wpisaniem liczby godzin pracy poszczególnych osób. Lista obecności winna zawierać podpis oraz oświadczenie członka Komisji, iż faktycznie w danej liczbie godzin w posiedzeniu uczestniczył;
6.1. Podstawą do ubiegania się o wypłatę wynagrodzenia członka Komisji biorącego udział w pracy w gminnym interdyscyplinarnym zespole ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest: lista obecności z udziału w posiedzeniu zespołu ds. przeciwdziałania przemocy wraz z zaznaczeniem, w jakich dniach i godzinach odbywała się praca, podaniem sumy godzin pracy, wskazaniem liczby spraw oraz wskazaniem liczby osób z problemem alkoholowym faktycznie uczestniczących w spotkaniu. Lista obecności winna zawierać podpis oraz oświadczenie członka Komisji, że faktycznie w danej liczbie godzin uczestniczył w posiedzeniu.

7. Na podstawie list obecności przekazanych przez Komisję, właściwa komórka Urzędu Miejskiego (tj. Wydział Organizacyjny) sporządza zestawienie zbiorcze. Zestawienie zbiorcze wraz z aktualną datą podpisuje Przewodniczący Komisji lub jego Zastępca. Zestawienie zbiorcze zatwierdza Sekretarz lub inna osoba upoważniona;
7.1. Obowiązkiem przedstawiciela Komisji podpisującego zestawienie zbiorcze jest sprawdzenie podpisów na protokole z posiedzenia Komisji i porównanie ich zgodności z podpisami oraz wykazem godzin na odpowiedniej liście obecności z tego posiedzenia.

8. Płatność za udział w posiedzeniach następować będzie raz na kwartał.
I kwartał obejmuje miesiące: styczeń, luty, marzec,
II kwartał obejmuje miesiące: kwiecień, maj, czerwiec,
III kwartał obejmuje miesiące: lipiec, sierpień, wrzesień,
IV kwartał obejmuje miesiące: październik, listopad, grudzień.
8.1. Wynagrodzenia członków komisji są klasyfikowane w dziale 851- ochrona zdrowia, rozdziale 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi, paragrafie 4170.

9. Program wspiera obsługę administracyjną Komisji oraz zakup niezbędnego sprzętu i materiałów do pracy.

ROZDZIAŁ VI.
REALIZATOR PROGRAMU

1. Jednostką realizującą Program jest Burmistrz Gminy Krzeszowice.
Program realizowany jest za pośrednictwem Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach - Pełnomocnika Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom.

2. W realizacji Programu uczestniczą: placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny „Pierwszy Kontakt" w Krzeszowicach i Punkt Konsultacyjny w Czernej, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, Policja, Straż Miejska, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz inne instytucje w zakresie wspólnego reagowania na występujące problemy. "

ROZDZIAŁ VII.
MONITORING I EWALUACJA.

W ramach realizacji Programu prowadzony będzie monitoring działań i ich ewaluacja oraz działania kontrolne, a także wymiana informacji między instytucjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną przeciwdziałaniem uzależnieniom.

ROZDZIAŁ VIII.
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Źródła finansowania.

1.1. Głównym źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzeszowice na lata 2022 – 2025 są środki pozyskiwanie z opłat za wydawanie zezwoleń na handel alkoholem.

1.2. Środki na finansowanie Programu w budżecie gminy ujęte są w dziale: 851 ochrona zdrowia, rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz w Rozdział 85153 „Zwalczanie Narkomanii".

1.3. Zgodnie z art. 18^2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art.18^1 oraz dochody z opłat określonych w art. 11^1 wykorzystywane będą na realizację:

1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4^1 ust. 2,

2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4^1 ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Oznacza to, że środki finansowe niewykorzystane w danym roku budżetowym są przeznaczane na realizację w/w Programu w roku następnym.

2. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzeszowice na lata 2022 – 2025.

2.1. Zgodnie z art.4^1 ust. 2b. ustawy z dnia 26 października 1982 rok o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi *wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który* ***przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.***

2.2. Zgodnie z art.4^1 ust. 2c. ustawy z dnia 26 października 1982 rok o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi *wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Centrum informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, i przesyła ją* ***do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.***